

ÚČINNOSŤ OPATRENÍ V ROKU 2020

POLITIKA ZAMESTNANOSTI

Vyššia minimálna mzda

- od prvého januára 2020 sa zvyšuje minimálna mzda z 520 eur na 580 eur.
- ide o historicky najvyššie zvýšenie minimálnej mzdy.
- od roku 2021 sa spôsob určovania minimálnej mzdy zmení = ak sa na jej výške nedohodnú sociálni partneri, bude predstavovať 60 % z priemernej mzdy na Slovensku spred dvoch rokov.

Vyššie mzdové zvýhodnenia za prácu v neštandardnom čase

- zvýšením minimálnej mzdy sa automaticky zvyšujú aj príplatky za prácu v neštandardnom čase.

	Od 1. 5. 2019	Od 1. 1. 2020	nárast
Práca v noci	1,20	1,33	0,13
Práca v sobotu	1,50	1,67	0,17
Práca v nedeľu	2,99	3,33	0,34
Kompenzácia za sťažený výkon práce	0,60	0,67	0,07

Viac dovolenky pre mladších rodičov

- od 1. januára 2020 budú mať zamestnanci, ktorí nedovърšili 33 rokov v danom kalendárnom roku a trvalo sa starajú o dieťa, nárok na päť týždňov dovolenky.

Príspevok na športovú činnosť dieťaťa

- od 1. januára 2020 môže zamestnávateľ poskytnúť zamestnancovi, ktorého pracovný pomer u zamestnávateľa trvá nepretržite najmenej 24 mesiacov, príspevok na športovú činnosť dieťaťa v sume 55 % oprávnených výdavkov, najviac však v sume 275 eur za kalendárny rok.

Zmeny pri vysielaní pracovníkov

- od 30. júla 2020 nadobúda účinnosť novela Zákonníka práce, ktorej cieľom je splniť povinnosť transpozície práva EÚ do právneho poriadku SR v oblasti vysielania zamestnancov v rámci poskytovania služieb.
- ide napr. o:
 - doplnenie okruhu ustanovení pracovného práva SR, ktoré sa majú aplikovať na pracovnoprávny vzťah zamestnanca vyslaného na územie SR – napr. ide o aplikáciu ďalších povinných zložiek mzdy ako sú mzdové zvýhodnenia za prácu, náhradu stravy, ubytovania, dopravy v prípade pracovnej cesty v rozsahu a za podmienok ako sú hradené aj slovenským zamestnancom s uplatnením zásady vylúčenia dvojitého hradenia nákladov,
 - zabezpečenie porovnateľných pracovných a mzdových podmienok pre zamestnancov vyslaných zahraničnou agentúrou dočasného zamestnávania k užívateľskému zamestnávateľovi,
 - odlíšenie tzv. „krátkodobého vyslania“ (do 12 alebo 18 mesiacov), kde sa aplikuje pracovné právo SR len v obmedzenom rozsahu tvrdého jadra a tzv. „dlhodobého vyslania“ (nad 12 alebo 18 mesiacov), kde sa má aplikovať celé pracovné právo SR s výnimkou pravidiel založenia, vzniku, skončenia a zániku pracovného pomeru, zákazu výkonu inej zárobkovej činnosti počas trvania pracovného pomeru a zákazu konkurenčnej činnosti,

Protikrízové opatrenie

- od 1. januára 2020 sa upravujú podmienky poskytovania príspevku na podporu udržania pracovných miest (§ 50k)
- štát v takomto prípade poskytne zamestnávateľovi príspevok na úhradu časti náhrady mzdy zamestnanca, pričom mesačná výška tohto príspevku je 50 % z náhrady mzdy poskytnutej zamestnancovi.
- zmeny sa týkajú maximálnej výšky príspevku – ideme z 50 % priemernej mzdy v národnom hospodárstve na najviac 60 % priemernej mzdy v národnom hospodárstve a obdobia jeho poskytovania – zo 60 na 120 dní v úhrne počas 12 mesiacov.
- rozširuje sa aj maximálny možný rozsah neprideľovania práce z 20 % ustanoveného týždenného pracovného času (čo predstavuje 1 pracovný deň v týždni) na 40 % ustanoveného týždenného pracovného času (čo predstavuje 2 pracovné dni v týždni).

RODINNÁ A SOCIÁLNA POLITIKA

Vyšší rodičovský príspevok

- od 1. januára 2020 sa výrazne zvyšuje rodičovský príspevok na 370 eur pre rodičov, ktorí poberali pred nástupom na rodičovskú dovolenku materské a na 270 eur pre rodičov, ktorým nevznikol nárok na materské.

Zmeny pri vyplácaní náhradného výživného

- od prvého 1. januára 2020 nastávajú zmeny v poskytovaní náhradného výživného, pričom neplnenie si vyživovacej povinnosti bude trestným činom už po dvoch mesiacoch.
- po vydaní rozhodnutia o priznaní náhradného výživného bude trestné oznámenie pre podozrenie z trestného činu zanedbania povinnej výživy na rodiča, ktorý si neplní svoju vyživovaciu povinnosť, podávať príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.
- zvýši sa maximálna suma náhradného výživného, a to až na 355,05 eura.
- posunie sa maximálna hranica priemerného čistého príjmu rodiča, ktorý žiada o náhradné výživné, na 3,3 – násobok životného minima, čo napr. pri rodičovi s jedným dieťaťom predstavuje sumu 1010,33 eura mesačne.
- súčasne sa odbremeňuje poberateľ náhradného výživného od povinnosti vrátiť vyplatené náhradné výživné v prípade vymoženého výživného prostredníctvom exekútora = vymožené finančné prostriedky bude úradu uhrádzať priamo exekútor.

Viac peňazí na sociálne služby

- aj v roku 2020 navyšujeme financie na sociálne služby – rozpočet prekračuje 156 miliónov eur, čo je o 9 miliónov eur viac ako v roku 2019

Stupeň odkázanosti	Výška príspevku – pobyťová forma (mesiac/miesto)	Výška príspevku – ambulantná forma (mesiac/miesto)
II. stupeň	104 eur	70 eur
III. stupeň	234 eur	156 eur
IV. stupeň	312 eur	208 eur
V. stupeň	442 eur	295 eur
VI. stupeň	546 eur	364 eur

Pomoc ľuďom v hmotnej núdzi

- od 1. januára sa po prvý raz uplatní nový valorizačný mechanizmus na dávku a príspevky pomoci v hmotnej núdzi
- zmenou legislatívy sme totiž nastavili, aby sa pomoc v hmotnej núdzi každoročne valorizovala v závislosti od úpravy súm životného minima.

Zmeny v oblasti kompenzácie ŽZP

- od 1. júla 2020 sa vypúšťa možnosť zníženia peňažného príspevku na opatrovanie pomernou časťou za dni, počas ktorých bol opatrovaný v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti dlhšie ako 30 dní.
- explicitne sa zaraďuje autizmus a Aspergerov syndóm medzi zdravotné postihnutie na účely priznania parkovacieho preukazu.
- zjednocuje sa výška mesačného peňažného príspevku na opatrovanie pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím bez ohľadu na skutočnosť, či sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje ambulatná forma sociálnej služby.

DÔCHODKOVÁ POLITIKA

Valorizácia dôchodkov

- v roku 2020 sa bude približne 88 % dôchodkových dávok valorizovať o dôchodcovskú infláciu, teda o 2,9 %. To pri priemernom sólo starobnom dôchodku, ktorý je v súčasnosti na úrovni cca 460 eur, predstavuje zvýšenie o 13,40 eur.
- pre zvyšné dávky sa uplatní minimálna valorizácia, ktorá od roku 2018 garantuje v prípade nízkej miery dôchodcovskej inflácie zvýšenie dôchodkovej dávky o 2 % z priemernej sumy príslušného druhu dôchodku. To napr. znamená, že nekrátené starobné dôchodky sa zvýšia v roku 2020 minimálne o 9 eur.

Pevné stanovenie dôchodkového veku

- v súvislosti so zastropovaním dôchodkového veku sa od 1. 1. 2020 upúšťa od určovania dôchodkového veku prostredníctvom tzv. dôchodkového automatu. Od tohto dátumu zákon pevne stanovuje dôchodkový vek pre všetky skupiny poistencov v členení na ročníky, pohlavie a počet vychovaných detí prehľadne v prílohe zákona.

Vyššie minimálne dôchodky

- od 1. januára 2020 sa mení systém výpočtu minimálneho dôchodku, a to jeho naviazaním na priemernú mzdu.
- pre dosiahnutie minimálneho dôchodku bude potrebné splniť podmienku 30 rokov obdobia dôchodkového poistenia.
- pri 30 rokoch bude výška minimálneho dôchodku predstavovať 33 % z priemernej mzdy na Slovensku pred dvoch rokov a v roku 2020 dosiahne 334,30 eura.
- pri získaní viac ako 30 rokov a menej ako 40 rokov obdobia dôchodkového poistenia sa bude minimálny dôchodok zvyšovať za každý rok o 2 % zo sumy životného minima a pri 40 a viac rokoch dôchodkového poistenia za každý rok o 3 % zo sumy životného minima pre plnoletú fyzickú osobu.
- zároveň sa mení aj valorizácia minimálneho dôchodku = zvyšovať sa bude pravidelne v súlade s rastom priemernej mzdy a aj s rastom životného minima.

Československé dôchodky

- od 1. januára 2020 sa vypúšťa právna úprava vyrovnávacieho príplatku a namiesto nej sa ustanovuje osobitný výpočet dôchodku (starobného, predčasného starobného a invalidného) pre federálnych poberateľov dôchodkov.
- dosiahne sa tak, aby sa súčet českého čiastkového dôchodku a slovenského čiastkového dôchodku rovnal dôchodku, na ktorý by mal poistenec nárok, ak by získal iba slovenské obdobie dôchodkového poistenia.
- podmienka získania 25 rokov obdobia dôchodkového poistenia už pri tejto úprave neplatí a nárok na takýto dôchodok bude mať každý, kto má nárok na starobný alebo invalidný dôchodok z ČR a získal najmenej rok poistenia podľa predpisov SR.

Zmena pri výpočte dôchodkov sporiteľov v druhom pilieri

- ustanovuje sa nový pomer krátenia dôchodkov vyplácaných zo sociálneho poistenia = nová právna úprava zohľadňuje pre účely krátenia aj odvody do rezervného fondu solidarity.
- s účinnosťou od 1. 1. 2020 budú prepočítané dôchodky sporiteľov z druhého piliera na základe čoho im bude vyplácaný vyšší dôchodok z prvého piliera (zo sociálneho poistenia). Sociálna poisťovňa má lehotu na prepočítanie do 30. 6. 2020.

Rekondičné pobyty pre seniorov – dotácie

- v roku 2019 sme zvýšili dotáciu ministerstva na podporu rekondičných aktivít seniorov o 100-tisíc eur na 697,5-tisíc eur a takúto dotáciu zachovávame aj pre rok 2020.
- vďaka nej bude mať nárok na 50 eurových príspevkov na rekreáciu o 2 000 dôchodcov viac.

SOCIÁLNE POISTENIE

Zmluva o výkone činnosti športového odborníka

- od 1. januára 2020 sa na účely sociálneho poistenia fyzická osoba, ktorá uzatvorila zmluvu o výkone činnosti športového odborníka, považuje za fyzickú osobu v právnom vzťahu na základe dohody o pracovnej činnosti, resp. dohody o brigádnickej práci študentov.
- z toho mu vplýva možnosť uplatnenia odvodovej úľavy (výnimky do 200 eur mesačne).

Osobitný sociálny poistný systém v súvislosti s prácou v obecnej polícii

- od 1. apríla 2020 vzniká osobitný sociálny poistný systém s cieľom vyplácania príspevku za prácu v obecnej polícii. Je založený na báze samofinancovania.
- príslušníci obecnej polície budú spolu s poistným na sociálne poistenie, ktoré odvádza na účet Sociálnej poisťovne ich zamestnávateľ (obec, mesto), platiť aj poistné na príspevok za prácu v obecnej polícii.
- poistné na uvedený príspevok bude platené počas trvania pracovného pomeru k obecnej polícii vo výške 3 % z vymeriavacieho základu, z ktorého sa platí poistné na dôchodkové poistenie.

Žiadosť o dávku v nezamestnanosti aj na úradoch práce

- od 1. júla 2020 si budú môcť poistenci uplatniť nárok na dávku v nezamestnanosti spoločne so žiadosťou o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie priamo na úrade práce. Nebudú tak musieť navštíviť oba úrady ako doteraz.

Kompenzácie baníkov

- 1. 4. 2020 nadobudne účinnosť zákon č. 385/2019 Z. z. o kompenzačnom príspevku baníkom. Cieľom zákona je zmiernenie sociálnych dopadov a odškodnenie pre stratu príjmu z činnosti baníkov so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach na území Slovenskej republiky, ktorí prídu o zamestnanie z dôvodu útlmu banskej činnosti, ako aj zabezpečenie nákladov poistenia na úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.
- **zamestnanci, ktorí z dôvodu uskutočňovania útlmového programu skončili pracovný pomer v baníctve, budú mať nárok na poberanie kompenzačného príspevku.**
- výška kompenzačného príspevku a doba jeho poberania bude závisieť od počtu odpracovaných rokov. Napr. osobám, ktoré odpracovali najmenej tri roky, sa bude poskytovať kompenzačný príspevok vo výške 200 eur po dobu 12 mesiacov.

Odpracovaná doba v rokoch	Výška príspevku	Doba poberania v rokoch	Odpracovaná doba v rokoch	Výška príspevku	Doba poberania v rokoch
3	200 €	1	11	$350 + 23,33 = 373,33 \text{ €}$	3
4	$200 + 17,5 = 217,5 \text{ €}$	1	12	$350 + 23,33 \times 2 = 396,66 \text{ €}$	3
5	$200 + 17,5 \times 2 = 235,0 \text{ €}$	1	13	$350 + 23,33 \times 3 = 419,99 \text{ €}$	3
6	$200 + 17,5 \times 3 = 252,5 \text{ €}$	2	14	$350 + 23,33 \times 4 = 443,32 \text{ €}$	3
7	$200 + 17,5 \times 4 = 270,0 \text{ €}$	2	15	$350 + 23,33 \times 5 = 466,65 \text{ €}$	7
8	$200 + 17,5 \times 5 = 287,50 \text{ €}$	2	16	$350 + 23,33 \times 6 = 489,98 \text{ €}$	7
9	$200 + 17,5 \times 6 = 305,0 \text{ €}$	2	20	$350 + 23,33 \times 10 = 583,30 \text{ €}$	7
10	350 €	3	30	$350 + 23,33 \times 20 = 816,60 \text{ €}$	7

- **poberatelia kompenzačného príspevku budú poistencami štátu** a poistné na dôchodkové poistenie za nich bude platiť štát.